

PAYS-BAS BELGIQUES, Organe du Verdinaso, met ondertitel Pour l'Ordre Thiois, wat vanaf november 1939 (jg. 1, nr. 11) vervangen werd door

Pays-Bas et Ordre ! Dit maandblad was bedoeld als directe voortzetting van L'Ordre Thiois. De naamverandering schijnt het gevolg geweest te zijn van de interne discussie, dat het woord „thiois” voor Franssprekend België nietszeggend bleek en zelfs negatief zou gewerkt hebben. Het blad startte in januari 1939 en hield op te verschijnen door oorlogsomstandigheden (laatste nummer : jg. 2, nr. 3-4 maart-april 1940).

Er zijn echter belangrijker dan naamverschillen tussen de twee Franstalige Verdinaso-maandbladen aan te wijzen. Vooreerst werden Walen en Luxemburgers vanaf het voorjaar 1938 door Van Severen als volwaardige, zij het dan ook geromaniseerde Dietsers bestempeld. Voor deze stelling werden o.m. argumenten geput uit F. Petri's pas verschenen Germanisches Volkserbe in Wallonien und Nord-Frankreich. En wat betreft de realisatie van Les Pays-Bas Beligues valt een duidelijk Waalse signatuur op; wel tekende A.A.J. (Jozef) van Bilzen nog verantwoordelijk uitgever voor de eerste vijf nummers en schreef Frantz van Dorpe nog enige bijdragen, maar vooral de Luikenaar Jacques Boseret en Louis Gueuning uit Zinnik drukten hun stempel op het blad. Deze laatste was voor zijn toetreding tot het Verdinaso redacteur geweest van La Renaissance Wallonne.

Deze pogingen om het Verdinaso in belgicistische en Waalse kringen een aanhang op te bouwen stempelden het in de ogen van veel flaminganten tot een groep die de V.B. verlaten, ja zelfs verraden had. Reeds enkele jaren waren de scheldnamen Belginaso, Wanaso en Verdiwanaso (vooral bij het Vlaamsch Nationaal Verbond) in zwang. Het Verdinaso had ook de leeuwenvlag verzaakt en manifesteerde ostentatief met de Belgische; het schold het VNV voor separatisten, de strijd voor culturele autonomie voor hoogverraad (januari 1940), afficheerde zichzelf vanaf 1939 als „le véritable front de la Renaissance Nationale” en publiceerde fier het waarderende oordeel van Pierre Nothomb (La Revue Générale, 15 augustus 1939) dat het Verdinaso „rejoigne et dépasse même le mouvement grand-belge”; Frans-Vlaanderen daarentegen werd uit het actieveld van het Verdinaso weggelaten: Van Severen beschouwde het streven naar een hereniging ermee als onrealistisch en als een aanleiding tot Europese oorlog.

Bij een inhoudsanalyse van het blad valt dadelijk het uitgesproken theoretisch karakter ervan op; er verschenen bijna uitsluitend politieke artikelen, met de nadruk op de wenselijkheid van een unie tussen België, Nederland en Luxemburg, en verder het (anti-)communisme. Voor eigenlijk leven van het Verbond in de zogenoemde Romaanse gouwen is nauwelijks plaats gelaten (evenals dit het geval was voor L'Ordre Thiois), wat een aanwijzing is van de uiterst geringe aanhang die het Verdinaso bij Franstalige Brusselaars en Walen bezat.